

Quicksan Natuur

Zwaanstraat Eindhoven

Onze referentie: 300383

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Eindhoven
De heer G. Kok
Postbus 90150
5600 RB EINDHOVEN

Dossiergegevens

Onze referentie:	300383
Uw referentie:	9214003753
Status rapport:	v1.0

Projectteam ecoadviseurs

Cobra ecoadviseurs is een van de vijf afdelingen van Cobra adviseurs bv, naast Cobra boomadviseurs, Cobra planadviseurs, Cobra geoadviseurs en Cobra groenjuristen.

Projectverantwoordelijke:	Dennis Slotboom
Specialist Natuur en Ecologie:	Dennis Slotboom
Kwaliteitsmanager:	Günther Rutten

Centraal postadres

Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord

Contactgegevens

info@Cobra-adviseurs.nl
www.Cobra-adviseurs.nl
T. 088 - 262 72 00

Bedrijfsgegevens

KvK Eindhoven 17232157
Btw-nr. NL 8199.70.220.B01
IBAN NL82 RABO 0153 4125 18

Samenvatting

Cobra adviseurs bv heeft op 4 juli 2016 een quickscan Natuur uitgevoerd bij 26 bomen aan de Zwaanstraat in Eindhoven. Gemeente Eindhoven wil de bomen kappen vanwege de aanleg van een weg en heeft ons gevraagd eventuele knelpunten in het kader van de Flora- en faunawet in beeld te brengen.

Beschermde soorten

Streng beschermd

In het gebied zijn vogels aanwezig. Vogels zijn streng beschermd door de Flora- en faunawet. Ook worden vleermuizen verwacht. Vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en tabel 3 van de Flora- en faunawet en daarmee streng beschermd.

Licht beschermd

In de berm kan een enkele mol of egel worden aangetroffen. Beide soorten zijn opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet en daarmee licht beschermd.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig, maar wij verwachten wel nesten van meer algemeen voorkomende vogelsoorten.

Is er een ontheffing nodig?

Voor wat betreft vleermuizen is geen ontheffing nodig omdat met het verwijderen van de bomen geen essentieel foerageergebied, vliegroute of verblijfplaatsen verloren gaan. Voor het verstoren van vogels is in principe geen ontheffing mogelijk. Er moet zodanig gewerkt worden, dat bewoonde nesten worden ontzien en behouden.

Maatregelen

Wij adviseren:

- voor het rooien van de bomen de locatie op dieren te inspecteren;
- de bomen te rooien tussen 1 december en 1 maart.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Situatie en planvorming	5
3	Verantwoording	7
3.1	Literatuuronderzoek	7
3.2	Nationale Databank Flora en Fauna	7
3.3	Veldwerk	8
4	Quickscan	9
4.1	Gebiedsbescherming	9
4.2	Planten en dieren	9
4.3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	10
4.4	Overige functies	11
5	Conclusie	12
5.1	Beschermde soorten	12
5.2	Vaste rust- en verblijfplaatsen	12
5.3	Overige functies	12
5.4	Gebiedsbescherming	12
5.5	Is er een ontheffing nodig?	13
6	Advies	14

Bijlage 1. Juridisch kader

1

Inleiding

In opdracht van gemeente Eindhoven heeft Cobra adviseurs bv een quickscan Natuur uitgevoerd. Het gaat om 26 bomen aan de Zwaanstraat in Eindhoven. Dennis Slotboom heeft het veldwerk uitgevoerd op 4 juli 2016.

Aanleiding en doel

Dit onderzoek moet uitgevoerd worden in verband met het voornemen een fietspad om te vormen tot rijweg. Daarvoor moeten 26 bomen worden verwijderd en een bestemmingsplanwijziging worden doorgevoerd. Voor de bestemmingsplanwijziging moet getoetst worden of met de voorgenomen ontwikkeling mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten zijn. Er moet onder andere worden beoordeeld of binnen het plangebied beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan aanwezig zijn. Op basis van de resultaten kunnen wij u aangeven of er een ontheffing moet worden aangevraagd of dat nader onderzoek noodzakelijk is.

Onze quickscan Natuur is een toets van de ecologische potenties van het onderzoeksgebied en kan niet worden gezien als volwaardig ecologisch onderzoek. Er is in dit stadium geen uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van soorten of soortgroepen.

Hebt u na het lezen van dit rapport nog vragen?

Neem dan gerust contact op met Dennis Slotboom op 088-262 72 00.

Uw veelzijdig specialist,

Regio Zuid

Joost Verhagen

Directeur Cobra adviseurs bv

Cuijk, 7 juli 2016

2

Situatie en planvorming

Onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich aan de Zwaanstraat binnen de bebouwde kom van Eindhoven. Op afbeelding 1 is het onderzoeksgebied globaal gemarkeerd.

Afbeelding 1. onderzoekslocatie

De situatie

De te verwijderen bomen staan in een rij in een natuurlijke grasberm tussen het fietspad en een bouwterrein. Het gaat om verschillende boomsoorten van volwassen omvang. Op foto 1 en 2 is de situatie afgebeeld.

Planvorming

Het bestaande fietspad komt te vervallen en zal worden vervangen door een rijweg waarop ook auto's terecht kunnen. De bomen in de berm, in totaal 26 stuks, moeten hiervoor verwijderd worden. De hoofdbomenstructuur, in de bermen aan weerszijden van de rijbaan van de Zwaanstraat, blijft behouden.

Foto 1. Situatieoverzicht (te verwijderen bomen rechts van het fietspad)

Foto 2. Situatieoverzicht (te verwijderen bomen links van het fietspad)

3 Verantwoording

3.1 Literatuuronderzoek

Natuurwetgeving

Wij hebben onderzocht of het onderzoeksgebied een wettelijk beschermde status of een beleidsmatig vastgestelde natuurstatus heeft. Daarvoor raadplegen wij onder andere provinciale websites en de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ). In bijlage 1 hebben wij het juridisch kader samengevat.

Soortinformatie

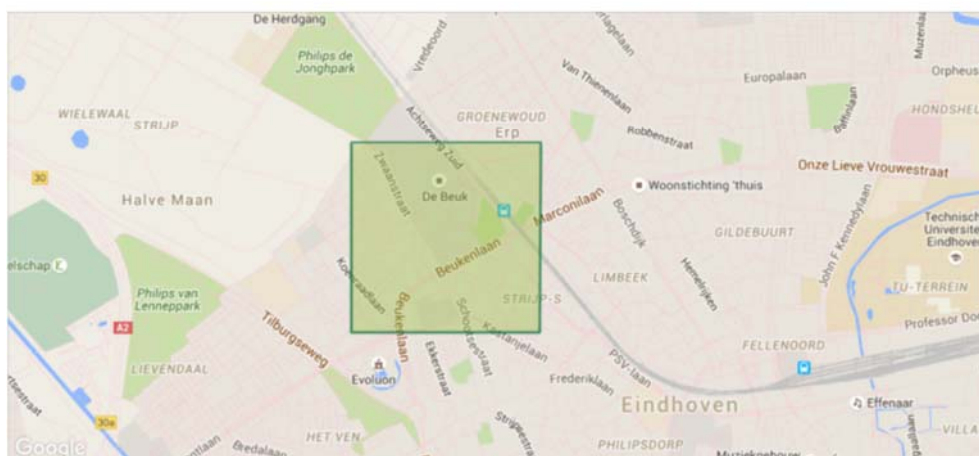
Om inzicht te krijgen in de actuele gegevens die beschikbaar zijn over het onderzoeksgebied en de omgeving hebben wij websites van onder andere RAVON, SOVON, De Vlinderstichting en de Zoogdiervereniging geraadpleegd.

3.2 Nationale Databank Flora en Fauna

Wij hebben gegevens over de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied opgevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna (www.ndff.nl). Op afbeelding 2 ziet u de administratieve gegevens.

Afbeelding 2. Administratieve gegevens NDFF

Projectnaam	Zwaanstraat in Eindhoven
Doel	Quickscan Natuur
Datum	05-07-2016 11:27
Ordernummer	HNL-2016-217
Geselecteerde kilometerhokken	159-384

Databank Flora en Fauna

In tabel 1 zijn de resultaten uit de Nationale Databank Flora en Fauna weergegeven. Hieruit blijkt dat er, met uitzondering van vogels en dagvlinders, onvoldoende onderzoeksgegevens beschikbaar zijn over de genoemde soortgroepen. Van dagvlinders zijn geen meldingen bekend van beschermde soorten. Tijdens ons veldbezoek ligt de focus daarom op alle soortgroepen, behalve dagvlinders.

Tabel 1. Resultaten Nationale Databank Flora en Fauna

159 - 384	vaatplanten	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	libellen	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten	3										
Ffwt soorten tabel 1	1		6								
Ffwt soorten tabel 2+3	5		1								
Ffwt vogels				30	157						
HrI soorten bijlage II											
HrI soorten bijlage IV		1									
Aantal soorten	26	1	10	33	180				13	3	25
Detailtering 0-0.25/0.251-1	26%/15%	94%/5%	8%/9%	98%/0%	0%/9%				22%/42%	66%/0%	0%/2%
Volledigheid onderzoek	slecht.	redelijk	redelijk	goed	goed*	niet	niet	niet	goed	redelijk	onbepaald
Onderzoeks- periode	1996-2016	2006-2016	2006-2016	2006-2016	2006-2016	2006-2016	2006-2016	2006-2016	2006-2016	2006-2016	2006-2016

3.3 Veldwerk

Tijdstip en omstandigheden

Dennis Slotboom heeft één veldbezoek uitgevoerd. In tabel 2 hebben wij de omstandigheden tijdens het veldwerk opgenomen.

Tabel 2. Inventarisatieronde

Datum	Moment	Weersomstandigheden
4 juli 2016	Ochtend	Droog, licht bewolkt, nauwelijks wind, 17°C

Werkwijze

Cobra ecoadviseurs werkt uitsluitend volgens de richtlijnen en inventarisatiemethoden die zijn voorgeschreven door verschillende gegevensbeherende instanties zoals bijvoorbeeld SOVON, RAVON, de Zoogdierverseniging, EIS en FLORON. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van de aanwezige biotopen en habitats. Methoden zijn vastgesteld voor de volgende groepen:

- ongewervelden
- vissen
- amfibieën
- reptielen
- zoogdieren
- vaatplanten

4

Quickscan

4.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied en ligt op ruime afstand van gebieden die wel als Natura 2000-gebied zijn aangewezen.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het onderzoeksgebied maakt geen deel uit van de EHS van Nederland. En ligt op ruime afstand van gebieden die wel onderdeel uitmaken van de EHS. Op afbeelding 3 is de ligging van onderzoeksgebied (gemarkeerd met de rode lijn) te zien ten opzichte van de EHS (beige markeringen).

Afbeelding 3. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van EHS

Gemeentelijke status

Voor zover bekend heeft het gebied geen gemeentelijke beschermde status.

4.2 Planten en dieren

Vaatplanten

Wij hebben geen beschermde plantensoorten aangetroffen. De berm wordt natuurvriendelijk beheerd en is lokaal ingezaaid met inheemse plantensoorten.

Landzoogdieren

Wij hebben geen zoogdieren waargenomen, maar op basis van enkele aanwezige molshopen verwachten wij enkele mollen. Ook kunnen egels in de bermen worden aangetroffen. Wij verwachten op basis van het ontbreken van geschikte biotopen verder geen andere zoogdieren.

Vleermuizen

Wij verwachten dat vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis foeragerend nabij de bomen kan worden waargenomen.

Vogels

In het gebied hebben wij diverse, algemeen voorkomende stads- en tuinvogels waargenomen zoals kauw, merel, houtduif en ekster.

Amfibieën en reptielen

Wij hebben geen amfibieën aangetroffen. Maar op basis van het ontbreken van geschikte biotopen verwachten wij deze ook niet. Ook hebben wij geen reptielen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

Vissen

Binnen de werkgrenzen van het plangebied is geen oppervlaktewater en/of oevers hiervan aanwezig. De aanwezigheid van vissen is daarom uitgesloten.

Dagvlinders en libellen

Wij hebben geen beschermde dagvlinders of libellen waargenomen. Deze zijn ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van specifieke biotopen voor beschermde soorten.

Overige ongewervelden

Het plangebied kent geen specifieke biotopen van beschermde ongewervelden. Ook is op basis van literatuuronderzoek gebleken dat er binnen de omgeving geen vindplaatsen bekend zijn van beschermde ongewervelden. Deze worden daarom ook niet verwacht.

4.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

Wij hebben geen jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen van vogels of bepaalde zoogdieren aangetroffen. De bomen vormen echter een prima nestgelegenheid voor enkele algemeen voorkomende vogelsoorten zoals houtduif en ekster, waarvan wij in sommige bomen nesten hebben aangetroffen. In het broedseizoen kunnen daarom bewoonde nesten in de bomen verwacht worden.

Holten

Wij hebben geen geschikte holten in bomen aangetroffen die kunnen dienen als broedgelegenheid voor holtenbroedende vogels zoals specht, boomklever en kauw.

Holen

Wij hebben in het onderzoeksgebied geen holen van bijvoorbeeld vos of konijn aangetroffen. Wel kan een enkele verblijfplaats van mol in de berm worden aangetroffen.

Vleermuizen

Wij hebben geen potentiële zomerverblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen in de vorm van kleinere holten, bastplaten of scheuren in takken en stammen. Ook hebben wij geen winterverblijven aangetroffen. Hiermee doelen wij op grotere holten in bomen.

4.4 Overige functies

Vliegroute voor vleermuizen

Het onderzoeksgebied vormt een verbindende groene schakel tussen de bebouwde kom en groene gebieden als Herdgang, Wielewaal en Halvemaan. Wij verwachten daarom dat de kans groot is dat vooral gebouwbewonende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger gebruikmaken van de laanbeplantingen als onderdeel van een vliegroute.

Foerageergebied voor vleermuizen

De bomen vormen als laanstructuur mogelijk een onderdeel van een foerageergebied voor vleermuizen. De bomen bieden beschutting, wat belangrijk is voor vleermuizen. Daarnaast blijft onder de kronen van bomen warmte hangen en dat trekt insecten aan. Deze insecten zijn de voedselbron voor vleermuizen.

5

Conclusie

5.1 Beschermde soorten

Soorten uit tabel 1

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die zijn opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Ze zijn daarmee licht beschermd. Het gaat om de soortgroep:

- grondgebonden zoogdieren (mol, egel).

Soorten uit tabel 3

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet. Ze zijn daarmee streng beschermd. Het gaat om de soortgroep:

- vleermuizen (gewone dwergvleermuis).

Vogels

Vogels gebruiken het onderzoeksgebied als foerageergebied, voortplantingsgebied of als tijdelijke rustplaats. Alle vogels zijn streng beschermd volgens de Flora- en faunawet.

5.2 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

In de bomen kunnen nesten verwacht worden van vogels. Nesten van vogels zijn, mits in gebruik, streng beschermd.

Overige verblijfplaatsen

In de berm kan een enkele verblijfplaats van mol worden aangetroffen. Dergelijke verblijfplaatsen zijn licht beschermd.

5.3 Overige functies

De omgeving van de Zwaanstraat, waarvan ook de te verwijderen bomen onderdeel uitmaken, wordt waarschijnlijk door vleermuizen gebruikt als foerageergebied en vliegroute. Mits van wezenlijk belang zijn alle elementen (bomen, water, oevers) die tezamen het foerageergebied gestalte geven, streng beschermd.

5.4 Gebiedsbescherming

Wij verwachten geen negatief effect op de meest dichtbij gelegen EHS. Wij verwachten daarom dat er geen 'Nee, tenzij'-toets en/of compensatie nodig is.

5.5 Is er een ontheffing nodig?

Soorten uit tabel 1

U heeft voor soorten uit tabel 1 geen ontheffing nodig. De geplande werkzaamheden vallen namelijk onder de noemer 'ruimtelijke inrichting en ontwikkeling'. Dit betekent dat voor soorten uit tabel 1 een algehele vrijstelling geldt. Wel geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat uw werkzaamheden geen wezenlijke invloed mogen uitoefenen op de soort. Daarnaast moet u voorafgaand en tijdens de werkzaamheden zoveel mogelijk voorkomen of beperken dat:

- dieren worden gedood of verwond;
- nesten of hollen worden beschadigd, weggenomen of verstoord.

In hoofdstuk 6 beschrijven wij enkele adviezen over hoe u minimaal invulling moet geven aan deze zorgplicht.

Soorten uit tabel 3

Voor vleermuizen is geen ontheffing nodig mits de bomen verwijderd worden in de winterperiode, wanneer vleermuizen elders in winterrust zijn. Nadat de bomen zijn verwijderd blijft immers nog steeds een omvangrijke bomenstructuur achter waardoor de eventuele functionaliteit van vliegroute en foerageergebied in stand blijft. Er kan wel sprake zijn van verstoring als de bomen worden verwijderd wanneer vleermuizen nog actief zijn, grofweg tussen half maart en half oktober.

Vogels

Met het verwijderen van de bomen kunnen bewoonde vogelnesten verloren gaan. U kunt in principe geen ontheffing krijgen voor het verstoren of verwijderen van bewoonde nesten. Er is namelijk altijd een alternatief: wachten tot het nest niet meer bewoond is. Er is geen overtreding van de Flora- en faunawet als het rooien van de bomen gebeurt op een moment dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn. Echter, als de bomen verwijderd worden in de periode tussen 1 maart en 1 december is de kans op bewoonde nesten groot. Bijna alle vogels broeden in deze periode, wellicht ook in te verwijderen bomen. Bewoonde nesten zijn zwaar beschermd.

6

Advies

Hieronder beschrijven wij richtlijnen voor zorgvuldig handelen voor wat betreft vogels en soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet.

Inspectie

Wij adviseren de bomen en de directe omgeving voorafgaand aan het rooien te controleren op de aanwezigheid van dieren. Eventueel aangetroffen egels moeten dan voorzichtig verplaatst worden naar een rustige locatie buiten het werkgebied.

Rooiperiode

Wij adviseren om de bomen te verwijderen tussen 1 december en 1 maart. De kans dat dan bewoonde nesten aanwezig zijn, is erg klein. Bovendien zijn vleermuizen dan in winterrust, waardoor van verstoring geen sprake meer zal zijn.

Bijlage 1

Juridisch kader

Flora- en faunawet

Reikwijdte

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijk leefomgeving. Menselijk handelen mag geen nadelige invloed hebben op deze soorten. Volgens de Flora- en faunawet is het daarom verboden beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hun holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aan te tasten of te verontrusten. Onderscheiden wordt tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdierensoorten (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature binnen de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- diverse van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

Vrijstelling en ontheffing

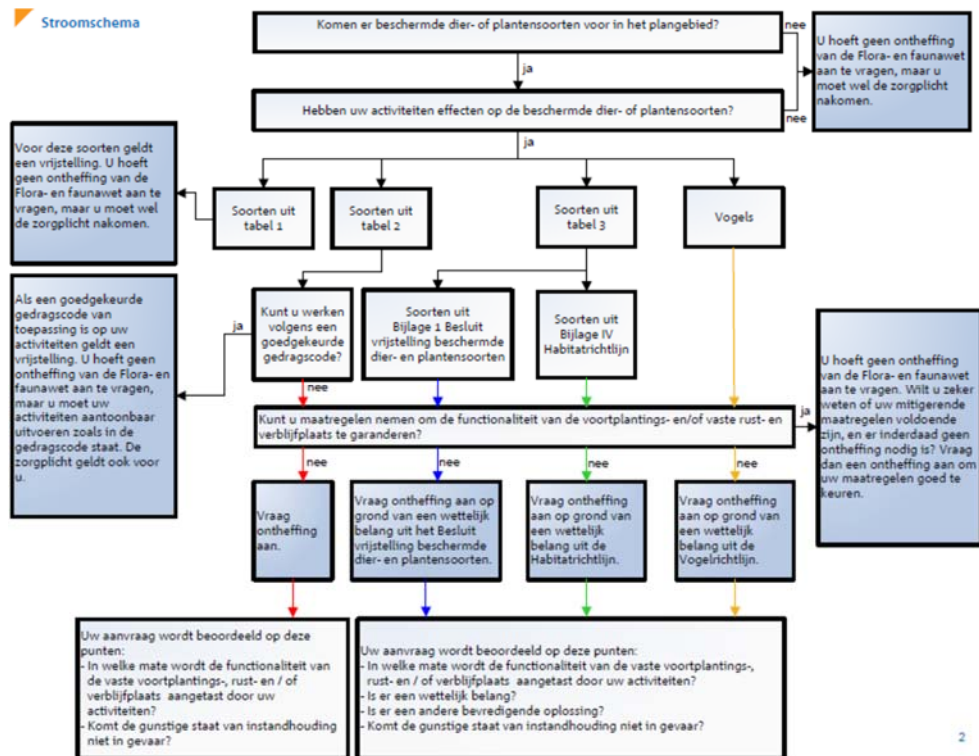
In sommige gevallen kan vrijstelling worden verleend van de Flora- en faunawet. Dit is aan de orde als er sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik. Ook kan ontheffing worden verkregen van de Flora- en faunawet. Of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is, is afhankelijk van de aard van de ingrepen in het onderzoeksgebied. Er mag geen afbreuk worden gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de aanwezige dier- en plantensoorten.

Mitigerende maatregelen

Als maatregelen worden getroffen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen, is geen ontheffing vereist. Zo kunnen er mitigerende maatregelen worden getroffen.

Stroomschema

Het ministerie van Economische Zaken (EZ) hanteert een stroomschema om te bepalen of een ontheffing nodig is. Het stroomschema hebben wij opgenomen op de volgende pagina.

Zorgplicht

De algemene zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet) houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregel en te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Van rijkswege is het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) opgesteld. Hierin staan afspraken over de natuur in landelijke gebieden. De nota is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke natuurkenmerken en -waarden. Bepaald wordt dat de EHS moet worden beschermd en ontwikkeld door een combinatie van:

- planologische bescherming;
- aankoop van gronden;
- het afsluiten van beheerovereenkomsten met particuliere eigenaren;
- inspanningen voor een goede kwaliteit van milieu en water.

In de EHS worden planten en dieren in waardevolle natuurgebieden beschermd. In een bestemmingsplan wordt de ecologische hoofdstructuur concreet begrensd.

Ingrepen in de EHS

In de EHS geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten worden gecompenseerd. In principe zijn ingrepen in of nabij de EHS die invloed hebben op natuurwaarden vergunningsplichtig. Welk spoor gevolgd moet worden en of er daadwerkelijk sprake is van een aantasting van natuurwaarden in de EHS is afhankelijk van de concrete planvorming.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 ziet toe op de bescherming van gebieden. Op grond van artikel 10a wijst de minister van EZ gebieden aan waarin uitvoering wordt gegeven aan de 'Vogelrichtlijn' (EEG nr. 79/409) en de Habitatrichtlijn (EEG nr. 29/43).

Gebieden

De Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden:

- Natura 2000-gebieden;
- beschermde natuurmonumenten;
- overige door EZ aangewezen gebieden.

Vergunning

Als een project of activiteit leidt tot een verslechtering van habitats van soorten of kan leiden tot significante verstoring van soorten, dan is op grond van artikel 19d een vergunning vereist.

Passende beoordeling

Binnen de vergunningverlening zijn er twee toetsingsmogelijkheden:

- de passende beoordeling ofwel habitattoets
De passende beoordeling moet worden uitgevoerd wanneer significante effecten niet uitgesloten kunnen worden of onzeker zijn.
- de verslechterings- en verstoringstoets
De verslechterings- en verstoringstoets moet worden uitgevoerd wanneer significante effecten uitgesloten kunnen worden, maar negatieve effecten wel kunnen optreden.

De passende beoordeling moet gebaseerd zijn op onderzoek en de best beschikbare wetenschappelijke gegevens. De mogelijke effecten van de te beoordelen activiteiten of plannen worden dan onderzocht.

Centraal postadres

Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord
T. 088 - 262 72 00

Voor meer informatie over
Cobra bezoek onze websites

www.Cobra-Adviseurs.nl
info@Cobra-Adviseurs.nl